

Список використаних джерел:

1. Брежнева С. Б. Розвиток етноконфесійної музичної освіти менонітв-колоністів Півдня України (кінець XVIII – початок XX століття). Автореф. дис. ... канд. пед. наук зі спеціальності 13.00.01. Мелітополь. 2019. 24 с.
2. Воронова Н. С. Мистецтво бандуристів у контексті мультикультуралізму // Наука. Релігія. Суспільство. 2011. № 2. С. 143-148.
3. Мандзюк Л. С. Ансамблево-виконавська творчість бандуриста: мистецтвознавчий та психолого-педагогічний аспекти : автореф. дис... канд. мистецтвознав. / Л. С. Мандзюк; Харк. держ. ун-т мистец. ім. І. П. Котляревського. – Харків. 2007. 18 с.
4. Kodály Zoltán: Visszatekintés. 1. kötet. Összegyűjtött írások, beszédek, nyilatkozatok. Sajtó alá rendezte Bónis Ferenc. Bp., Argumentum Kiadó, 2007. 352 s.
5. Орф-метод як педагогіка і музикотерапія [Електронний ресурс] // Музичний керівник. 2020. 9 січн. – Режим доступу: <https://www.pedrada.com.ua/article/2408-orf-metod-yak-pedagogka-terapya> – Назва з екрана.

Піндосова Т.С.

старший викладач,

Херсонська державна морська академія

МОВЛЕННЄВА ЗАРЯДКА НА ЗАНЯТТЯХ З МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Сучасний морський торговий флот – одна з найбільш розвинених галузей світової економіки. Специфіка роботи на судах вимагає високої професійної компетентності усіх членів екіпажів. Англійська мова є основним способом спілкування з іншими суднами, береговими станціями, працівниками берегових служб та членами екіпажу. Для ефективної роботи та безпеки на судні моряк повинен вміти не тільки спілкуватися англійською мовою, але також знати спеціалізовану лексику і терміни, які вживаються на борту судна кожен день. Саме тому в сучасних вищих морських навчальних закладах велика увага приділяється вивченню англійської мови та розвитку мовленнєвої компетентності майбутніх спеціалістів морської галузі.

Проблема мотивації у навчанні виникає з кожного предмету, але особливо гостро вона виявляється у вивченні іноземної мови. Вся справа в особливій специфіці предмета, що вимагає від курсанта наявності певної бази і комунікативних здібностей. Нерідко це викликає певні труднощі і вмотивованість зникає. Тому, розглядаючи мотивацію як основну рушійну силу у вивченні іноземної мови, зазначимо, що мотиви відносяться до суб'єктивного світу людини, визначаються його внутрішніми спонуканнями. Звідси всі труднощі виклику мотивації. Курсант зможе вивчити іноземну мову, якщо тільки сам відчує необхідність у цьому, тобто буде вмотивованим. У зв'язку з цим особливої значущості набуває пошук шляхів і способів підтримання мотивації вивчення англійської мови на оптимальному рівні протягом усього періоду навчання [5, с. 274].

Вирішенню проблеми мотиваційної обумовленості навчальної і комунікативної діяльності сприяють особистісно-орієнтовані методи, що враховують потреби та інтереси курсантів та дозволяють розкривати їх здібності, задатки. Групова і командна робота, опосередкована координація діяльності курсантів, більша самостійність, можливість відчувати власну значимість, вплив на емоційно-вольову сферу особистості, врахування її потреб та бажань обумовлюють активність курсантів та підвищує мотивацію [1, с. 1].

Початок заняття є одним з його важливих етапів, який багато в чому визначає успіх усього заняття. Завдання викладача на цьому етапі – одразу ввести курсантів в атмосферу іноземної мови. При цьому використання викладачем зовнішніх і внутрішніх мотивів мови виключає штучність і надуманість висловлювань курсантів і наближає цей етап заняття до природного мовлення іноземною мовою.

На початку заняття зазвичай відзначається іншомовна-мовленнева скутість курсантів. Викладачеві важливо постаратися налаштувати курсантів на спілкування, створити робочий контакт з якомога більшою кількістю курсантів, тобто здійснити мовленнєву підготовку. Подібна мовленнєва підготовка носить традиційну назву мовленнєвої зарядки [1, с. 1]. За допомогою мовленнєвої зарядки можна надати заняттю потрібний ритм і психологічний фон, відповідний стану курсантів, мотивуючи курсантів на іншомовну мовленнєву діяльність. Реалізація мовленнєвої зарядки переслідує

наступні цілі: 1) допомогти курсантам увійти у мовленнєве середовище після того, як вони прийшли на заняття з англійської мови; 2) ввести курсантів у тему заняття.

Метою дослідження є проаналізувати різні види мовленнєвої зарядки та запропонувати вправи, які можуть бути використані на заняттях з морської англійської мови.

Мовленнєва зарядка (англ. Warm up) – це етап уроку, на якому здійснюється підготовка до вивчення основного матеріалу. Вона включає відповіді на питання, попереднє обговорення теми, ігрові завдання [2, с. 208].

До завдань мовленнєвої зарядки слід також віднести: спонукання курсантів до говоріння іноземною мовою; настрій слухового апарату курсантів на сприйняття іншомовного мовлення; актуалізацію використання курсантами вивченого на попередніх заняттях мовного матеріалу; активізацію мовленнєвої діяльності з метою збереження образів в довготривалій пам'яті на основі нових ситуацій; розвиток спонтанного мовлення курсантів; залучення курсантів до активної розумової діяльності; розвиток творчого мислення курсантів; розвиток умінь працювати в команді; розвиток уяви та творчого мислення; активізацію уваги курсантів; створення динамічної атмосфери заняття [1, с. 2].

Досвід роботи показує, що, проводячи мовленнєву розминку на кожному занятті, лексичний запас курсантів значно збільшується, лексика легше і швидше переходить в активний словник. Нижче наведено кілька прикладів мовленнєвих розминок відео та малюнків, які можуть бути використані на заняттях з морської англійської мови.

Заняття з теми «Safety Rules for Incineration» (навчальний посібник «Get It Done») можна розпочати з перегляду фрагменту з мультфільму «Вовка у тридев'ятому царстві», в якому головний герой намагається самостійно виконати завдання, пов'язане з приготуванням їжі. Після перегляду відео курсанти мають відповісти на запитання, побудовані таким чином, щоб надати їм можливість висловити власну думку. Наприклад: Why did the accident happen? What had to be done to avoid it? Потім курсанти отримують малюнки (рис. 1) на обговорюють спільні та відмінні риси у роботі та засобах

безпеки двох різних механізмів (Look at the pictures and compare safety measures while operating the given equipment).

Рис. 1. Інсинератор та пічка

На початку заняття з теми «Watchkeeping in Restricted Visibility» (навчальний посібник «Across the Ocean») курсанти переглядають фрагмент з мультфільму «Їжачок у тумані» (або викладач може надати малюнки (рис. 2) та відповідають на запитання, обговорюючи їх у парах або групах. Наприклад: What happened to the hedgehog? What piece of advice would you give to it? What serves as the ship's eyes in poor visibility? Can we always trust these “eyes”? Why? Why not?

Рис. 2. Фрагменти з мультфільму «Їжачок у тумані»

Заняття з теми «Medical Care on Board» (навчальний посібник «Watch Out») можна розпочати з перегляду фрагменту мультфільму «Tom and Jerry. Doctor Jerry» (або викладач може надати малюнки (рис. 3). Після перегляду відео можна запропонувати курсантам відповісти на такі питання: What was the illness? What medical treatment was applied? Is it safe to treat illness at home? Why? Is it safe to treat illness aboard the vessel? Why?

Рис. 3. Фрагменти з мультфільму «Tom and Jerry. Doctor Jerry»

Отже, регулярне проведення мовленнєвої зарядки на заняттях з морської англійської мови допомагає повторювати вивчені лексичні одиниці і граматичні структури, розвивати в курсантів уміння спонтанного мовлення, удосконалювати навички діалогічного мовлення, удосконалювати творчі здібності, задати позитивний, доброзичливий тон заняття. Мовленнєві зарядки можуть мати одночасно кілька навчальних і виховних завдань. Вибір змісту і форми мовленнєвої зарядки залежить від рівня володіння мовою в групі і повинен бути пов'язаний з основними завданнями заняття.

Список використаних джерел:

1. Жицька С. А. Використання мовної зарядки для підвищення мотивації курсантів до вивчення іноземної мови. URL: <http://confesp.fl.kpi.ua/ru/node/1184>
2. Пассов Е. И. Основы методики обучения иностранным языкам. – М.: Просвещение, 1977. – 208 с.

3. Across the Ocean: coursebook / [V. Bondarenko, O. Frolova, N. Korniyenko, V. Kudryavtseva, I. Kulikova, L. Lipshyts, O. Makarova]. – Kherson: “STAR» PH, 2020. – 244 p.

4. Get It Done: course book / [O. Fedorova, M. Ishchenko, N. Sheveleva-Garkusha, O. Tsyganenko, I. Verbii]. – Kherson: «STAR» PH, 2018. – 214 p.

5. Ur P. A Course in Language Teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, 2009. – 388 p.

6. Watch Out: textbook / [N. Bobrysheva, T. Pindosova, V. Kudryavtseva]. – Kherson: «STAR» PH, 2017. – 184 p.

Сапогов М.В.

аспірант,

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ІНТЕГРОВАНА ЗДАТНІСТЬ СТАНОВЛЕННЯ ПЕДАГОГА

Професіоналізм в найзагальнішому сенсі визначають як сукупність теоретичних знань, практичних умінь і навичок, а також особистісних і нейродинамічних якостей особистості, необхідних для здійснення професійної діяльності. У сучасній педагогічній науці формування особистості вчителя розглядається як з психологічної (Б. Ананьєв, О. Ковальова, С. Рубінштейн та ін.), так і особистісної (В. Сластьонін, С. Архангельський, Л. Спірін) точки зору. Професійну компетентність розглядають як одну зі сходинок професіоналізму сукупність знань, умінь, навичок, способів діяльності, професійно важливих психологічних якостей, необхідних фахівцю для здійснення ефективної професійної діяльності. Для того, щоб знайти своє місце у професійній ієрархії, особистість повинна оволодіти високим рівнем професійної компетентності. Отож, професійна компетентність є не тільки мірилом професіоналізму, а й визначальним фактором, від якого залежить успішність реалізації і соціальних, професійних функцій, і всієї життєдіяльності особистості. У цілому професіоналізм виступає необхідною умовою